WIKIPÉDIA

Hatti

A Wikipédiából, a szabad enciklopédiából

Hatti (hettita nyelven *ḫa-at-ti*, hurri nyelven ^{D}U ^{URU}*ḫa-at-tu-u/uḫ-ḫi* vagy ^{URU}*ḫa-ad-du-ḫi-na*) történelmi terület volt Anatóliában az ókorban. A területet eredetileg a hattik lakták, majd az i. e. 3. évezred végén a hettiták foglalták el. Hatti a hettiták idején elsősorban nem földrajzi, hanem politikai fogalom volt, több egymást követő állam, amelyek területe folyamatosan változott. A hettiták birodalma az i. e. 15-12. század között élte fénykorát. Fővárosuk Hattuszasz volt a mai Közép-Törökország területén. Földművelése öntözés nélküli.

Tartalomjegyzék

A hettiták eredete, felfedezése

A hettitákat csak a 19. század végén kezdték felfedezni. Először Charles Texier kezdett ásatni 1834-ben Boğazkalében, egy törökországi faluban. Itt találták meg az ókori Hattuszaszt, de ekkor még csak egy titokzatos népről beszéltek. Archibald Henry Sayce mondta ki először 1879-ben, hogy ez a nép a hettiták népe.

Bedřich Hrozný cseh tudós filológiai szempontokból kiindulva megállapította, hogy a hettita nép indoeurópai eredetű. Hogy miképp kerültek a területre, azt még nem sikerült kideríteni. Három fő álláspont van erre vonatkozóan: A mai Törökország eredeti lakosai; Európából érkeztek; a Kaszpi-tenger mellékétől indulva, több áramlatban szállták meg a vidéket. Hogy mikor kerültek Kis-Ázsiába, arról is viták folynak, de biztos hogy az i.e. 4 évezred vége és 3. évezred vége között.

Történetük

29 hettita királyt ismernek. Köztük az első Anittasz, aki egyesítette a hettita törzseket. I. Szuppiluliumasz Aleppótól Kargamışig terjesztette ki a birodalom területét, körötte vazallus államokkal. Muwatallisz király idején került sor az ókor egyik legnagyobb csatájára 1294-ben, Kádes-ban. III. Hattuszilisz örök baráti, megnemtámadási, be nem avatkozási szerződést kötött II. Ramszesszel.

I. e. 1200 körül nyugati vad törzsek törtek be a területre, ezzel egyidejűleg belső felkelések is voltak. Ez jelentette a Hettita Birodalom végét. Ezután kisebb hettita törzsek maradtak a területen, általában nagyobb államok vazallusaként, i. e. 717-ig, ekkor következett be a hettiták politikai vége.

Hivatkozások

Külső hivatkozások

- Hattians - First Civilizations in Anatolia (http://ancient-anatolia.blogspot.com/2006/09/hattians-first-civilization-in-anatolia.html)

Kapcsolódó szócikkek

- Hettiták
- Hettita uralkodók listája

A lap eredeti címe: „https://hu.wikipedia.org/w/index.php?title=Hatti&oldid=20865294”

A lap utolsó módosítása: 2019. január 9., 09:35

A lap szövege Creative Commons Nevezd meg! – Így add tovább! 3.0 licenc alatt van; egyes esetekben más módon is felhasználható. Részletekért lásd a felhasználási feltételeket.